

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽo/84/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200677
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2015
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2014200677.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. R., t.č. Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, Hrnčiarovce nad Parnou, zastúpený JUDr. Petrom Peružekom, advokátom so sídlom Hollého 20, Hlohovec, proti žalovanému: 1. Pedagóg OVT a OO Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Dlhé lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, 2. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Hrnčiarovce nad Parnou, Dlhé lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 15.08.2014 v spojení s rozhodnutím č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 11.08.2014 o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/163/2014 - 22 zo dňa 5. februára 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/163/2014 - 22 zo dňa 5. februára 2015, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 15.08.2014, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 11.08.2014, ktorým bol žalobcovi uložený disciplinárny trest - pokarhanie podľa § 52 ods. 3 písm. a/ zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte uznesenia len „zák. o VTOS“).

Krajský súd poukázal, že siedma časť zák. o VTOS okrem dozoru prokuratúry upravuje aj kontrolu výkonu trestu v ústave, v rámci nej však nepripúšťa preskúmavanie rozhodnutí súvisiacich s výkonom trestu v rámci správneho súdnictva. Aplikácia správneho poriadku a následný prieskum vydaných rozhodnutí je zákonom vyhradený pre prípady rozhodnutí taxatívne uvedených v § 100 zák. o VTOS. Žalobca sa postupom v rámci súdneho prieskumu domáhal preskúmania takých rozhodnutí, ktoré nespĺňajú kritériá na to, aby ich bolo možné považovať za rozhodnutie orgánov verejnej správy. Napadnuté rozhodnutie vo veci preskúmania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu patrí do oblasti právnej úpravy trestnoprávneho charakteru a nie je ho možné považovať za rozhodovanie orgánu

verejnej správy. Rozhodnutia a postupy boli prijaté v rámci výlučnej právomoci týkajúcej sa realizácie výkonu trestu odňatia slobody uloženého na základe právnej úpravy Trestného zákon a Trestného poriadku, nemôžu byť teda predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p.

Rovnako krajský súd zdôraznil, že žalovaní nie sú pasívne legitimovaní byť účastníkmi konania na strane žalovaného, keďže zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu boli vydané v rámci výkonu svojich služobných povinností, o čom svedčí aj odtlačok úradnej pečiatky na rozhodnutiach. Žalovaní nekonali ako fyzické osoby, ale na základe svojho funkčného zaradenia, keď realizovali im prislúchajúcu disciplinárnu právomoc, nemajú pasívnu legitimáciu v konaní o preskúmanie týchto rozhodnutí a nemôžu byť žalovaní ako jednotlivci, keďže napadnuté rozhodnutia vydali pri vykonávaní štátnej služby v služobnom pomere v služobnom úrade Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Hrnčiarovce nad Parnou.

O trovách konania rozhodol krajský súd v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Proti predmetnému uzneseniu podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

Poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 4Sžo/21/2011, 8Sžo/35/2012, z ktorých mal za to, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Rozhodnutia žalovaných neboli rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, ale rozhodnutiami orgánu verejnej správy pri výkone trestu odňatia slobody v režime „inej právnej ochrany“, ktoré nepochybne podliehajú súdnemu prieskumu.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 27.03.2015 vyjadril žalovaný v druhom rade tak, že napadnuté uznesenie navrhol ako vecne správne potvrdiť.

Poukázal, že s účinnosťou od 01.01.2014 bol novelizovaný zák. o VTOS, pričom uvedenou novelizáciou sa upravil aj postup ústavov v konaniach súvisiacich s výkonom trestu. V zmysle § 97n ods. 1 zák. o VTOS účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia, rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom, okrem rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku, o ktorý prípad sa v prejednávanej veci nejednalo. Napadnuté rozhodnutie je vylúčené zo súdneho prieskumu v zmysle § 248 písm. d/ O. s. p. Ochrana fyzických osôb v špecializovaných podmienkach výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečovanie zákonnosti v postupe a rozhodovaní orgánov verejnej správy je zabezpečená dozorom prokuratúry. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní poukazoval na skoršie rozhodnutia najvyššieho súdu, tieto boli vydané v čase odlišnej právnej úpravy.

Žalovaný v druhom rade tiež zdôraznil, že žalovaní, tak ako boli označení žalobcom nemajú pasívnu vecnú legitimáciu, nakoľko napadnuté rozhodnutia boli vydané v rámci plnenia ich služobných povinností. Žalobca rovnako v konaní nepreukázal právne zastúpenie advokátom, nakoľko žalobca súdu nepredložil plnomocenstvo udelené advokátovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 248 písm. d/ O. s. p., sudy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov, ktorých

preskúmanie vylučujú osobitné zákony.

Podľa § 250 ods. 4 O. s. p., pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Podľa § 52 ods. 3 zák. o VTOS, za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) pokarhanie,
- b) zákaz telefonického volania až na dobu troch mesiacov,
- c) zákaz najviac dvoch nákupov potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu,
- d) zákaz používania vlastného televízneho prijímača alebo rádioprijímača až na dva mesiace,
- e) umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase až na dobu 20 dní,
- f) celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu až na dobu 20 dní,
- g) umiestnenie do samoväzby až na dobu 20 dní,
- h) prepadnutie vecí.

Podľa § 53 ods. 1 zák. o VTOS, pokarhanie sa ukladá za menej závažné disciplinárne previnenie; oznámi sa ústne, a to buď individuálne alebo pred skupinou odsúdených. Ak sa odsúdený v priebehu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho trestu dopustí opakovane disciplinárneho previnenia, uloží sa mu disciplinárny trest prísnejší ako pokarhanie.

Podľa § 97a ods. 1 zák. o VTOS, ústav alebo generálne riaditeľstvo koná vo veci:

- a) disciplinárnej odmeny,
- b) disciplinárneho previnenia,
- c) náhrady škody na majetku štátu v správe ústavu alebo generálneho riaditeľstva (ďalej len „konanie o náhrade škody“),
- d) zvýšených trov výkonu trestu a zavinených trov výkonu trestu (ďalej len „konanie o zvýšených a zavinených trovách“),
- e) zhabania vecí.

Podľa § 97a ods. 2 zák. o VTOS, na konanie podľa odseku 1 sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 97n ods. 1 zák. o VTOS, rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku.

Z pripojeného spisovného materiálu vyplýva, že žalobca sa domáhal preskúmania rozhodnutia č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 15.08.2014, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie a potvrdené rozhodnutie č. ÚVTOS-53-237/458753/21-2014 zo dňa 11.08.2014, ktorým bol žalobcovi uložený disciplinárny trest - pokarhanie podľa § 52 ods. 3 písm. a/ zák. o VTOS.

Z vyššie citovaných ustanovení zák. o VTOS je zrejmé, že rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu je osobitným predpisom vylúčené zo súdneho prieskumu. Zároveň s ohľadom na čl. 46 ods. 2 Ústavy SR je možné konštatovať, že toto rozhodnutie, výsledkom ktorého bolo udelenie slovného pokarhania žalobcovi, zároveň nemožno považovať za rozhodnutie týkajúce sa základných práv a slobôd žalobcu. Taktiež konanie žalobcu, za ktoré bolo uložené disciplinárne potrestanie nemá znaky priestupku, keď skutkový základ spočíval v prechovávaní nepovolennej veci - amatérsky vyrobeného svietidla na cele, na ktorej bol umiestnený.

Pre úplnosť najvyšší súd, vo vzťahu k namietanému nedostatku pasívnej legitímácie, poukazuje na § 250 ods. 4 O. s. p., ktoré má kogentný charakter, pričom ide o špeciálnu právnu úpravu účastníkov v konaní. Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že vo veci disciplinárneho previnenia koná ústav, pričom na toto konanie sa nevzťahuje Správny poriadok. Nesprávne označenie žalovaného v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu nebráni súdu, aby konal so správne identifikovaným žalovaným, pokiaľ táto skutočnosť vyplýva zo samotnej žaloby a aby žalovaný správny orgán bol aj

správne označený v písomnom vyhotovení rozhodnutia súdu.

Prípadné nesprávne označenie žalovaného správneho orgánu preto nemôže mať samé osebe za následok zastavenie konania pre nedostatok procesnej podmienky konania, pokiaľ žaloba obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti (§ 249 ods. 2 O. s. p.), t.j. najmä označenie rozhodnutia správneho orgánu, ktoré napáda, nakoľko správne označenie žalovaného správneho orgánu vyplýva z ním označeného rozhodnutia. Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného v 1. rade, je potrebné uviesť, že toto nemožno preskúmať samostatne, ale len v spojení s rozhodnutím odvolacieho orgánu, a preto aj s poukazom na § 250 ods. 4 O. s. p. v spojení s § 250d ods. 3 O. s. p. tu bol vo vzťahu k žalovanému v 1. rade ďalší dôvod zastavenia konania.

Pokiaľ žalovaný namietal, že vo veci nebolo preukázané zastúpenie žalobcu advokátom, odvolací súd uvádza, že súčasťou súdneho spisu (č. 1. 3) je aj plnomocenstvo udelené žalobcom pre JUDr. Petra Peružeka na zastupovanie v predmetnej právnej veci.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom úch náhradu nepriznal, keď žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému v takomto konaní ich náhrada nepatrí.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.